

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK**JMÉNEM REPUBLIKY**

Obvodní soud pro Prahu 2 rozhodl soudcem JUDr. Zdeňkem Douděrou v právní věci žalobce: **FU QUAN, s.r.o.**, se sídlem Praha 4, Libušská 319, IČ 26428466, zastoupeného JUDr. Jiřím Stránským, advokátem se sídlem AK Praha 9, Jandova 8, proti žalované: **Česká republika – Ministerstvo spravedlnosti ČR**, se sídlem Praha 2, Vyšehradská 16, o částku ve výši **60.511.926,37,- Kč**,

t a k t o :

- I. Žaloba na uložení povinnosti žalované zaplatit žalobci částku ve výši 60.511.926,37 Kč se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í

Svou žalobou se žalobce na žalované původně domáhal zaplacení částky ve výši 63.294.609,- Kč s odůvodněním, že se jedná o náhradu škody podle zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád) [dále jen „zákon“]. V odůvodnění žaloby uvedl, že jednatel žalobce Zhi Cong Wang, nar. [REDACTED], občan Čínské lidové republiky, bytem [REDACTED] stejně jako společník žalobce Zhi Jun Wang, nar. [REDACTED] bytem [REDACTED] byli obžalobou Městského státního zastupitelství v Praze stíháni pro trestný čin z kráčení daně, poplatku a podobné povinné platby podle ustanovení § 148 odst. 1, 4 trestního zákona. Usnesením Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 28. 4. 2005 sp. zn. [REDACTED] byli jednatel i společník vzati do vazby z důvodů uvedených v § 67 písm. a), b), c) trestního řádu (vazba započítávána od [REDACTED]). Z vazby byl jednatel žalobce i ostatní spoluobvinění propuštěni usnesením Vrchního soudu v Praze ze dne 16. 3. 2007 sp. zn. [REDACTED]. Ve vazbě strávil 690 dní. Jednatel žalobce uplatnil u žalované nárok na náhradu škody podle zákona v podobě ušlého zisku odděleným návrhem ze dne 13. 12. 2010, kterému bylo dne 26. 5. 2011 vyhověno. Jeho nárok byl uznán důvodným v částce ve výši 116.960,- Kč za 690 denní pobyt ve vazbě (tedy v rozsahu 170,- Kč denně podle zákona). Žalovaná však zcela pominula nárok na náhradu škody, která vznikla žalobci v souvislosti s pobytem jednatele i dalšího společníka ve vazbě, což paralyzovalo jeho fungování v dalším obchodním styku. Žalobci bylo odňato veškeré účetnictví, doklady nezbytné pro jeho provoz, byly zabaveny finanční prostředky. V souvislosti s činností státu tak žalobce bez svého zavinění přestal fakticky fungovat a dostal se do svízelné finanční situace. Nárok na náhradu škody způsobené při výkonu státní moci žalobce uplatnil u žalované podáním ze dne 27. 1. 2011, které bylo žalované doručeno tentýž den a dne 30.

5. 2011 obdržel stanovisko odboru odškodňování ze dne 26. 5. 2011, ve kterém žalovaná žalobci sdělila, že jeho nároku nevyhovuje. V trestním řízení byl jednatel žalobce rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 2. 11. 2006 sp. zn. [REDAKCE] uznán vinným ze spáchání trestného činu uvedeného v obžalobě. Proti tomuto rozsudku podal jednatel odvolání, o kterém bylo rozhodnuto dne 16. 3. 2007 usnesením Vrchního soudu v Praze, sp. zn. [REDAKCE], kterým byl napadený rozsudek v celém rozsahu zrušen a vrácen soudu I. stupně. Ten pak dne 16. 7. 2007 vydal rozsudek č. j. [REDAKCE], kterým jednatele opět uznal vinným ze spáchání trestného činu uvedeného v obžalobě a proti tomuto rozsudku jednatel opět podal odvolání dne 24. 7. 2007, o kterém Vrchní soud v Praze rozhodl usnesením ze dne 25. 1. 2008 sp. zn. [REDAKCE] tak, že napadený rozsudek byl v celém rozsahu zrušen a vrácen opět soudu I. stupně. Městský soud v Praze opětovně rozsudkem ze dne 2. 5. 2008 č. j. [REDAKCE] uznal jednatele vinným z trestného činu uvedeného v obžalobě a proti tomuto rozsudku bylo opět podáno odvolání ze dne 19. 5. 2008 (dodatečně odůvodněné 2. 7. 2008), o kterém rozhodl Vrchní soud v Praze rozsudkem, sp. zn. [REDAKCE] ze dne 27. 2. 2009 tak, že v celém rozsahu napadený rozsudek zrušil a zprostil jednatele obžaloby. Rozhodnutí o zproštění obžaloby je pravomocné a nebylo napadeno mimořádnými opravnými prostředky. Od 28. 2. 2009 tak začala běžet dvouletá lhůta dle § 33 zákona k uplatnění nároku na náhradu škody a tato lhůta by marně uplynula 28. 2. 2011. Dne 27. 1. 2011 žalobce v rámci předběžného projednání uplatnil tento nárok u žalované, která nároku nevyhověla. Žalobce dále uvedl, že v přímé souvislosti s pobytem jednatele ve vazbě mu dluh za telekomunikační služby, který byl později vymáhán v exekučním řízení, když jednatel žalobce nemohl z vazby poplatky hradit nehledě k tomu, že byly veškeré prostředky společnosti odňaty a jednatel neměl k dispozici žádné finanční prostředky. Bankovní účty společnosti byly obstaveny, hotovost byla převzata policií a jednatel nebyl ani uvědomován o doručování jakýchkoliv faktur společnosti. Žalobci vznikla škoda představovaná úrokem z prodlení z neuhrazené částky za telekomunikační služby, dále za náklady právního zastoupení věřitele a za náklady řízení, které musel (nad rámec samotné pohledávky) uhradit. Jistina pohledávky je ve výši 20.405,- Kč a tato částka se v důsledku neuhrazení navýšila o úroky a sankce z prodlení na částku 43.650,- Kč, to je o 23.245,- Kč. Na základě usnesení Městského státního zastupitelství v Praze ze dne 27. 5. 2005, sp. zn. [REDAKCE] bylo žalobci, v rámci předmětného trestního řízení, vedeného proti osobě jediného jednatele žalobce při provedení prohlídky jiných prostor žalobce ve skladových prostorách na adrese [REDAKCE] v roce 2005 (v období mezi 2. 5. 2005 – 27. 6. 2005) zabaveno zboží, které bylo majetkem žalobce. Znalkyně Milada Víšková ve svém posudku ze dne 15. 8. 2005 ohodnotila zabavené zboží částkou ve výši [REDAKCE]- Kč. Usnesením Městského soudu v Praze ze dne 22. 7. 2010 sp. zn. [REDAKCE] bylo rozhodnuto o vrácení tohoto zboží. Část zboží byla vydána in natura. Po jeho převzetí žalobce zjistil, že vrácené zboží je v dezolátním stavu. Dle žalobce vznikla pětiletým uskladněním zboží škoda představovaná rozdílem původní ceny zboží uvedené ve znaleckém posudku ([REDAKCE]- Kč) a částkou obdrženou za prodej části zboží (536.663,- Kč). Žalobci tak vznikla škoda ve výši 61.887.364,- Kč. V době, kdy byl jednatel žalobce vzat do vazby, se v kancelářských prostorách na adrese [REDAKCE] nacházely věci žalobce, které zůstaly bez jakéhokoliv zajištění a ostrahy. Uvedené věci byly během výkonu vazby jednatele zcizeny. Jednalo se jednak o rekonstrukci kanceláře ve výši 250.000,- Kč, 2 x kancelářský stůl ve výši 2 x 6.000,- Kč, pohovka ve výši 12.000,- Kč, pohovka ve výši 6.000,- Kč, televizor ve výši 3.000,- Kč, chladnička ve výši 18.000,- Kč, trezor ve výši 2.500,- Kč, přístupové zařízení ve výši 5.000,- Kč, přístupové zařízení ve výši 1.500,- Kč, kancelářské potřeby ve výši 100.000,- Kč, osobní věci ve výši 200.000,- Kč, fax/ kopírka ve výši 22.000,- Kč, scanner ve výši 2.000,- Kč, ošacení na ramínkách ve výši 45.000,- Kč, ramínka (500,- ks) ve výši 5.000,- Kč. Žalobci tak vznikla škoda ve výši 684.000,- Kč. Dne 8. 8. 2002 byla mezi společností ŠKOFIN s. r. o. se sídlem Praha 5, Pekařská 6, IČ 45805369 a žalobcem jednajícím panem Zhi Cong Wangem uzavřena smlouva o finančním leasingu (č. [REDAKCE] motorového vozidla značky ŠKODA Suber Elegance 2,5 TDI, VIN: [REDAKCE], které bylo žalobci předáno dne 8. 8. 2002 na základě protokolu o převzetí z téhož dne. Cena vozidla dle leasingové smlouvy činila [REDAKCE]- Kč. Počet splátek byl stanoven na [REDAKCE] měsíců po [REDAKCE] Kč. Žalobce povinnosti ze smlouvy řádně a včas plnil až do doby vzetí jednatele pana Zhi Cong Wanga do vazby (počítáno ode dne 26.

4. 2005). V té době zbývalo žalobci uhradit poslední 2 leasingové měsíční splátky a poté by měl dle smlouvy nárok na odkup tohoto vozidla za zůstatkovou kupní cenu 122,- Kč. Jednatel společnosti vůz dobrovolně k písemné výzvě policie ze dne 26. 4. 2005 vydal pro účely trestního řízení a tentýž den byl vzat do vazby. Žalobci tak znemožněno dostát svým závazkům z leasingové smlouvy. Usnesením policejného orgánu č. j. [REDAKCE] ze dne 21. 11. 2005 bylo vozidlo vráceno společnosti ŠKOFIN, s. r. o. včetně OTP č. [REDAKCE] a klíčů od vozidla. Jednatel žalobkyně byl v té době stále ve vazbě a nebylo možné uhradit poslední dvě leasingové splátky. Ve finančním vypořádání ze dne 6. 4. 2006 [REDAKCE] žalobce následně zjistil, že v důsledku předčasně ukončené leasingové smlouvy vznikla společnosti ŠKOFIN s. r. o. pohledávka v celkové výši 325.210,08 Kč. Za stejnou částku bylo vozidlo prodáno tak, aby finanční vypořádání vyšlo na 0,- Kč. Tímto jednáním se majetek žalobce fakticky zmenšil a byla mu zároveň odňata možnost nabýt smluvně zajištěného zisku, který spočíval v odkoupení pronajatého vozidla za zůstatkovou cenu 122,- Kč. Pořizovací cena vozidla byla 1.000.200,- Kč, jednalo se o nadstandardně vybavený automobil a zůstatková cena tohoto vozidla po třech letech užívání a zachovalém stavu byla nejméně 700.000,- Kč. Vzniklou škodu oceňuje žalobce proto částkou ve výši 700.000,- Kč, což byla reálná hodnota předmětného vozidla podle časových tabulek běžně užívaných k oceňování časové hodnoty vozidel s přihlédnutím k míře běžného opotřebení vozidla v dané době. Dle obchodních podmínek finančního leasingu totiž začalo běžet prodlení s platbami a současně byla žalobci udělena smluvní pokuta za nenavrácení vozidla, která za každý měsíc prodlení činila výši jedné leasingové splátky. Ke dni výpovědi smlouvy o finančním leasingu ze dne 10. 10. 2005 činil naběhlý dluh vůči společnosti ŠKOFIN s. r. o. 82.255,28 Kč.

Žalovaná ve svém vyjádření k žalobě nespороvala, že žalobce dne 27. 1. 2011 žádostí z téhož dne u ní uplatnil nárok na poskytnutí náhrady škody ve smyslu zákona. Této žádosti nebylo vyhověno. Z předmětného trestního spisu žalovaná zjistila, že v řízení figuroval jako jeden z obviněných Zhi Cong Wang, společník a zároveň jediný jednatel žadatele společnosti žalobce, trestní stíhání skončilo zprošťujícím rozhodnutím Vrchního soudu v Praze, sp. zn. [REDAKCE] s právní mocí dne 27. 2. 2009. V období od 26. 4. 2005 do 16. 3. 2007 byl jednatel ve vazbě. Ohledně nároků vznesených žalobcem, žalovaná uvedla, že v případě náhrady za výdaje vzniklé v důsledku neuhrazení telekomunikačních služeb ve výši 23.245,- Kč mohl žalobce této škodě předejít tím, že by společníci společnosti zvolili jednatelem též druhého společníka nebo, že by stávající jednatel udělil prokuru opravňující třetí osobu k jednání za společnost. Škoda žalobci vznikla ne jako důsledek pobytu jediného jednatele ve vazbě, ale jako důsledek porušení základní prevenční povinnosti vyplývající z § 415 občanského zákoníku. V případě náhrady škody vzniklé na zabaveném zboží ve výši 61.887.364,- Kč žalovaná neodpovídá za plynutí času jako takového, tvrzené znehodnocení zboží není ničím podloženo. Nikde není řečeno, že by dané zboží mohl žalobce prodat za vyšší cenu poté, co mu bylo ze strany orgánů činných v trestním řízení vráceno anebo pokud by trestní stíhání proti žadateli nebylo vedeno, že by všechno předmětné zboží v reálném čase za tuto cenu prodal. V případě náhrady škody za odcizené vybavení kanceláře a zcizené osobní věci ve výši 684.000,- Kč, pokud by skutečně došlo k odcizení movitých věcí uvedených v seznamu, měl se žalobce obrátit na policii ČR s trestním oznámením na neznámého pachatele a nechat celou věc orgány činnými v trestním řízení prošetřit. Tato škoda není v žádné přímé příčinné souvislosti s trestním stíháním jednatele žalobce. V případě náhrady škody za automobil ve výši 700.000,- Kč, zde platí mutatis mutandi stejné zdůvodnění nepřiznání nároku jako v případě náhrady za výdaje vzniklé v důsledku neuhrazení telekomunikačních služeb, protože této škodě mohl žalobce předejít tím, že by společníci společnosti zvolili jednatelem také druhého společníka, nebo že by stávající jednatel udělil prokuru, která by opravňovala třetí osobu k jednání za společnost. Škoda žalobci vznikla nikoli jako důsledek pobytu jediného jednatele ve vazbě, ale jako důsledek porušení základní prevenční povinnosti vyplývající z § 415 občanského zákoníku. Žalovaná navrhl, aby soud žalobu zamítl.

Usnesením vyhlášeným při jednání dne 28. prosince 2011 bylo řízení co do částky 2.782.682,63 Kč zastaveno, neboť v tomto rozsahu vzal žalobce žalobu zpět.

Soud vzal v řízení za prokázané, že dopisem ze dne 27. 1. 2011 doručeným téhož dne žalované, uplatnil žalobce u žalované nárok na náhradu škody způsobené při výkonu státní moci podle zákona a to v celkové výši 63.294.609,- Kč, kterou požadoval s ohledem na to, že jeho jednatel byl vzat na základě usnesení Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 28. 4. 2005, sp. zn. [REDAKCE] do vazby, ze které byl propuštěn usnesením Vrchního soudu v Praze ze dne 16. 3. 2007, sp. zn. [REDAKCE]. Ve vazbě tak strávil 690 dní. Žalovaná ve svém dopise ze dne 26. 5. 2011 adresovaným právnímu zástupci žalobce sdělila, že nároku na náhradu škody v uvedené výši nelze vyhovět. Nejsou totiž splněny zákonné předpoklady pro vznik odpovědnosti státu za škodu podle zákona.

Usnesením Obvodního soudu pro Prahu 2, ze dne 28. 4. 2005, sp. zn. [REDAKCE], byl mimo jiné obviněný Zhi Cong Wang, nar. [REDAKCE], státní příslušnost ČLR, v České republice hlášen na adrese [REDAKCE] vzat do vazby, která se započítává od [REDAKCE] od 6:00 hodin a to z důvodu § 67 písm. a), b), c) trestního řádu a dále obviněný Zhi Jun Wang, nar. [REDAKCE], státní příslušnost ČLR, v české republice hlášen na adrese [REDAKCE], vzat do vazby, která se započítává od [REDAKCE] od 6:00 hodin.

Usnesením Policie ČR ze dne 21. 11. 2005 č. j. [REDAKCE] byly společnosti žalobce vráceny věci a to osobní automobil Škoda Superb, barva šedá metalíza, číslo karoserie [REDAKCE], dále OPP č. [REDAKCE], dále klíče od vozidla, které byly dne 26. 4. 2005 vydány osobou Zhi Cong Wang, nar. [REDAKCE], bytem v České republice, [REDAKCE] neboť tyto věci již není třeba k dalšímu řízení a nepřichází tak v úvahu její propadnutí nebo zabránění a není pochyb o právu jmenovaného na tuto věc. Usnesení nabylo právní moci dne 5. 12. 2005.

Rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 2. 11. 2006 sp. zn. [REDAKCE] byli Zhi Cong Wang a Zhi Jun Wang uznáni vinnými pro trestný čin zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle ust. § 148 odst. 1, 4 trestního zákona jako spolupachatelé, podle ust. § 9 odst. 2 trestního zákona pro skutek uvedený v rozsudku a odsouzeni k trestu odnětí svobody v trvání 8 let, byli zařazeni do věznice s ostrahou, každému z obžalovaných byl uložen trest propadnutí majetku a zároveň jim byl uložen trest vyhoštění na dobu 10 let. Usnesením Vrchního soudu v Praze ze dne 16. 3. 2007 spisová značka [REDAKCE] byl rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 2. 11. 2006 č. j. [REDAKCE] zrušen a věc vrácena soudu I. stupně a zároveň Zhi Cong Wang a Zhi Jun Wang byli propuštěni z vazby na svobodu.

Rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 16. 7. 2007 spisová značka [REDAKCE] byli Zhi Cong Wang a Zhi Jun Wang uznáni vinnými pro trestný čin zkrácení daně a poplatku a podobné povinné platby podle ustanovení § 148 odst. 1, 4 trestního zákona jako spolupachatelé podle ustanovení § 9 odst. 2 trestního zákona a odsouzeni k trestu odnětí svobody v trvání 8 let a pro účely trestu byli zařazeni do věznice s ostrahou, zároveň jim byl uložen trest propadnutí majetku a trest vyhoštění na dobu 10 let. Usnesením Vrchního soudu v Praze byl rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 16. 7. 2007 č. j. [REDAKCE] zrušen a věc vrácena soudu I. stupně. Rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 2. 5. 2008 sp. zn. [REDAKCE] byli Zhi Cong Wang a Zhi Jun Wang shledáni vinnými pro trestný čin zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle ustanovení § 148 odst. 1, 4 trestního zákona a odsouzeni k trestu odnětí svobody v trvání 8 let a pro účely trestu byli zařazeni do věznice s ostrahou, zároveň jim byl uložen trest propadnutí majetku a trest vyhoštění na dobu deseti let. Rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 27. 2. 2009 byl rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 2. 5. 2008 č. j. [REDAKCE] zrušen v celém rozsahu a znovu rozhodnuto mimo jiné o tom, že Zhi Cong Wang a Zhi Jun Wang se podle § 226 písm. a) trestního řádu zprošťují obžaloby pro trestný čin z krácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 148 odst. 1, 4 trestního zákona jako spolupachatelé podle ust. § 9 odst. 2 trestního zákona, který měli spáchat jednáním popsáním v rozsudku.

Mezi účastníky ostatně nebylo sporu o tom, jakým způsobem probíhalo trestní řízení ohledně trestního stíhání jednatele a společníka žalobce, jak je výše uvedeno, ani to, že tito dva obžalovaní byli zproštěni obžaloby v daném trestním řízení.

Z faktur č. [REDACTED],

[REDACTED] ze smlouvy č. [REDACTED] o finančním leasingu, protokolu o převzetí motorového vozidla k leasingové smlouvě č. [REDACTED] dopisu ze dne 10. 10. 2005 představujícím výpověď smlouvy o finančním leasingu, příkazu k úhradě s datem razítka České spořitelny dne 23. 12. 2010 na částku 43.650,- Kč, znaleckého posudku ze dne 15. 8. 2005 č. 88/2005 vypracovaného Miladou Víškovou, návrhu na nařízení exekuce ze dne 18. 1. 2010 ve věci oprávněného [REDACTED] a. s. proti povinnému žalobci, usnesení Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 24. 2. 2010 č. j. [REDACTED] [REDACTED] výzvy ke splnění vymáhané povinnosti ze dne 30. 3. 2010 č. j. [REDACTED] příkazu k úhradě nákladů exekuce ze dne 28. 12. 2010 č. j. [REDACTED] finančního vypořádání předčasně ukončené leasingové smlouvy ze dne 6. 4. 2006, dopisu ze dne 6. 4. 2006 soud žádné skutečnosti podstatné pro toto řízení nezjistil, z tohoto důvodu se pak těmito důkazy v odůvodnění rozsudku již blíže nezabýval.

Žalobce v předmětné věci požaduje náhradu škody podle zákona ve shora uvedené výši, která mu dle jeho tvrzení měla být způsobena v důsledku trestního stíhání jeho jednatele a společníka.

Podle ust. § 7 odst. 1 zákona, právo na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím mají účastníci řízení, ve kterém bylo vydáno rozhodnutí, z něhož jim vznikla škoda.

Podle ust. § 8 odst. 3 zákona nejde-li o případy zvláštního zřetele hodné, lze nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím přiznat pouze tehdy, pokud poškozený využil v zákonem stanovených lhůtách všech procesních prostředků, které zákon poškozenému k ochraně jeho práva poskytuje; takovým prostředkem se rozumí řádný opravný prostředek, mimořádný opravný prostředek vyjma návrhu na obnovu řízení a jiný procesní prostředek k ochraně práva, s jehož uplatněním je spojeno zahájení soudního, správního nebo jiného právního řízení.

S ohledem na shora citovaná zákonná ustanovení dospěl soud po provedeném dokazování k závěru, že žaloba nebyla podána důvodně. Předpoklady vzniku odpovědnosti státu za škodu podle zákona způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem jsou jednak existence nezákonného rozhodnutí nebo nesprávného úředního postupu, dále vznik škody na straně poškozeného subjektu a příčinná souvislost mezi nesprávným úředním postupem nebo nezákonným rozhodnutím a škodou. Soud v předmětné věci především neshledal existenci aktivní legitimace na straně žalobce, který jako právnická osoba nebyl účastníkem výše popsaného trestního řízení, v jehož rámci byl trestně stíhán jeho jednatel a společník. Žalobci tak nemohla vzniknout ani škoda, která by byla v příčinné souvislosti s trestním stíháním jeho jednatele a společníka. Tento názor již ostatně vyslovil Nejvyšší soud ČR ve svém rozsudku ze dne 15. 12. 2005 sp. zn. 25 Cdo 1956/2004, ve kterém uvedl, že obchodní společnost nemá podle zákona č. 58/1969 Sb., ve znění účinném před 15. 5. 1998 právo na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím, která jí vznikla v důsledku trestního stíhání jejího jednatele. Přestože se jedná o rozhodnutí, vztahující se k zákonu č. 58/1969 Sb., použitelnost tohoto rozhodnutí i pro zákon zůstává zachována s ohledem na to, že podmínky pro vznik aktivní legitimace na straně žalobce se nezměnily. Z tohoto pohledu tak není dána ani příčinná souvislost mezi žalobcem jako právnickou osobou tvrzenou škodou a trestním stíháním jeho jednatele a společníka. Žalobce nebyl ani účastníkem té fáze trestního řízení, při které byl zabaven automobil Škoda Superb společnosti ŠkoFIN s.r.o., neboť automobil nebyl v jeho vlastnictví, ale ve vlastnictví této společnosti, a proto byl zabaven nikoli žalobci, ale společnosti ŠkoFIN s.r.o. Proto ani v tomto případě není žalobce aktivně legitimovanou osobou ohledně požadavku na náhradu škody podle zákona. Otázkou opodstatněnosti výše žalobcem požadované škody se pak soud z důvodu nesplnění zmíněných předpokladů dále již nezabýval. S ohledem na tyto závěry pak žalobu jako nedůvodnou ve výroku I. zamítl.

Výrok II. o nákladech řízení je odůvodněn podle ustanovení § 142 odst. 1 občanského soudního řádu podle úspěchu ve věci. Vzhledem k tomu, že žalovaná byla v řízení zcela úspěšná, když žaloba proti ní byla zamítnuta, vzniklo jí tak vůči žalobci právo na náhradu nákladů řízení. Vzhledem k tomu, že žalované žádné náklady nevznikly, rozhodl soud tak, že žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení: Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů od doručení písemného vyhotovení k Městskému soudu v Praze prostřednictvím soudu zdejšího.

V Praze dne 28. prosince 2011

JUDr. Zdeněk Douděra, v. r.
soudce

Za správnost vyhotovení:
Gabrielová

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Radky Šimkové a soudkyň JUDr. Jany Knotkové a JUDr. Anny Vandákové ve věci žalobkyně: **FU QUAN, s. r. o.**, se sídlem Praha 4, Libušská 319, IČ 26428466, zastoupené JUDr. Jiřím Stránským, advokátem se sídlem Praha 9, Jandova 8, proti žalované: **Česká republika – Ministerstvo spravedlnosti**, se sídlem Praha 2, Vyšehradská 16, o 60.511.926,37 Kč, k odvolání žalobkyně proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 28. prosince 2011, č. j. 20 C 86/2011-73,

t a k t o :

- I. Rozsudek soudu I. stupně se potvrzuje.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu odvolacího řízení.

Odůvodnění

Napadeným rozsudkem soud I. stupně zamítl žalobu o zaplacení částky 60.511.926,37 Kč a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Takto bylo rozhodnuto o žalobě, kterou se žalobkyně domáhala zaplacení uvedené částky jako náhrady škody podle zák. č. 82/1998 Sb. (dále OdpŠk) vzniklé jí v souvislosti s nezákonným trestním stíháním jejího jednatele a společníka Zhi Cong Wangu. Soud I. stupně vyslovil závěr, že žalobkyně není aktivně věcně legitimována, neboť nebyla účastníkem předmětného trestního řízení. Žalobkyni nemohla proto vzniknout škoda, která by byla v příčinné souvislosti s trestním stíháním jejího jednatele a společníka. Soud I. stupně odkázal na obdobné rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 25 Cdo 1956/2004. Soud I. stupně proto žalobu zamítl, aniž se zabýval opodstatněností výše škody.

Proti tomuto rozsudku podala žalobkyně včasné odvolání. Uvedla, že se domáhá uvedené částky jako náhrady škody způsobené jí v důsledku nezákonného pobytu jejího jediného jednatele a zároveň společníka Zhi Cong Wangu i dalšího společníka Gao Guo Juna a dalších spoluobviněných osob ve vazbě a v důsledku čtyři léta trvajících trestního řízení. Z vazby byli oba společníci žalobkyně propuštěni téměř po dvou letech nezákonného pobytu a po tuto dobu byla činnost žalobkyně zcela paralyzována. Škoda vznikla žalobkyni absolutní nemožností činit jejím jménem jakékoliv kroky pro odvrácení jejího vzniku a prevenční povinnost podle ustanovení § 415 obč. zák. byla z pohledu obou vazebně stíhaných společníků objektivně vyloučena. Žalobkyni bylo zabaveno veškeré zboží, značné finanční prostředky, bylo jí odňato veškeré účetnictví a doklady nezbytné pro provoz společnosti. Žalobkyně v souvislosti s činností státu bez svého zavinění přestala fakticky fungovat a dostala se do svízelné finanční situace. Žalobkyně se proto obrátila se svým nárokem na žalovanou, ta však její žádosti nepřezkoumatelným způsobem nevyhověla, proto byla podána žaloba k soudu. Soud I. stupně se podle žalobkyně omezil na listinné důkazy, z nichž nezjistil pro řízení žádné podstatné skutečnosti, a tím se vystríhal jejich věcnému přezkumu především ve smyslu příčinné souvislosti mezi nezákonným rozhodnutím a škodou vzniklou v majetkové sféře žalobkyně. Bez dalšího soud zamítl návrh žalobkyně na výslechy svědků k prokázání tvrzených skutečností. Žalobkyně nepovažuje za správný názor soudu I. stupně o nedostatku její aktivní věcné legitimace. Uvedený názor, byť podpořený uvedeným rozhodnutím Nejvyššího soudu, považuje za přepjatě formalistický výklad zákona. Žalobkyně poukázala na nálezy Ústavního soudu, sp. zn. I ÚS 170/11 k otázce přepjatě formalistického výkladu právních norem a z tohoto nálezu citovala. Poukázala též na mezinárodněprávní rozměr ochrany majetku, resp. vlastnictví, jak jej zaručuje např. čl. 1 Dodatkového protokolu k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod ze dne 20. 3. 1952. V přeneseném slova smyslu hovoří o právu na náhradu za nezákonný pobyt ve vazbě i ustanovení § 9 odst. 5 mezinárodního paktu o občanských a politických právech ze dne 19. 12. 1966, kde je stanoveno, že „každý, kdo se stal obětí nezákonného zatčení nebo vazby, má vymahatelné právo na náhradu“. Přepjatě formalistickým až restriktivním výkladem příslušných ustanovení zákona ze strany soudu došlo k faktickému znemožnění domáhat se soudní ochrany práv žalobkyně, která de facto nebyla připuštěna do řízení o náhradu škody způsobené při výkonu veřejné moci, a nebylo jí tak umožněno narovnáni nepřímo způsobené „křivdy“ na jejích členech. Podle názoru žalobkyně dovedeno ad absurdum si lze velmi snadno představit situaci likvidace mnoha obchodních společností (či obecně právnických osob) ze strany státu – „formálně odůvodněné chybějící aktivní legitimaci v rámci odškodňovacího řízení“. Je-li vedeno trestní stíhání proti statutárnímu orgánu obchodní společnosti, není tato společnost nikdy účastníkem trestního řízení v pozici obviněného, což na druhé straně nikterak nevylučuje, že společnosti nevzniká v důsledku takového trestního řízení škoda. Nesprávnost výkladu soudu I. stupně je v tomto případě umocněna skutečností, že žalobkyně byla náhlým, neavizovaným postupem policie zbavena veškerého účinného lidského potenciálu. Žalobkyně

dále poukázala na povahu obchodní společnosti s ručením omezeným, jejímž vlastním účelem je efektivnější uspokojení ziskových pohnutek samotných společníků společnosti. Společníci jsou přímými poškozenými nařikávaného pochybení státních orgánů, jakkoliv z pohledu formalistických principů je obecně usuzováno, že škoda vznikla společnosti a jediné společnost disponuje aktivní legitimací k jejímu uplatnění a vymáhání. Žalobkyně poukázala též na možný rozpor se zásadou legality obsaženou v ustanovení čl. 2 odst. 2 LZPS. Navrhla zrušení napadeného rozsudku a vrácení věci soudu I. stupně.

Žalovaná navrhla potvrzení napadeného rozsudku jako věcně správného.

Odvolační soud přezkoumal ve smyslu ustanovení § 212 a § 212a o. s. ř. napadený rozsudek, jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání, a při nařízeném jednání (§ 214 odst. 1 o. s. ř.) dospěl k závěru, že odvolání není důvodné.

Podle ustanovení § 1 odst. 1 OdpŠk stát odpovídá za podmínek stanovených tímto zákonem za škodu způsobenou při výkonu státní moci.

Podle ustanovení § 5 OdpŠk stát odpovídá za podmínek stanovených tímto zákonem za škodu, která byla způsobena a/ rozhodnutím, jež bylo vydáno v občanském soudním řízení, ve správním řízení, v řízení podle soudního řádu správního nebo v řízení trestním, b/ nesprávným úředním postupem.

Podle ustanovení § 7 odst. 1 OdpŠk právo na náhradu škody uzpůsobené nezákonným rozhodnutím mají účastníci řízení, ve kterém bylo vydáno rozhodnutí, z něhož jim vznikla škoda.

Podle ustanovení § 8 odst. 1 OdpŠk nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím lze, není-li dále stanoveno jinak, uplatnit pouze tehdy, pokud pravomocné rozhodnutí bylo pro nezákonnost zrušeno nebo změněno příslušným orgánem. Rozhodnutím tohoto orgánu je soud rozhodující o náhradě škody vázán.

Podle ustanovení § 9 odst. 1 OdpŠk právo na náhradu škody způsobené rozhodnutím o vazbě má také ten, na němž byla vazba vykonána, jestliže bylo proti němu trestní stíhání zastaveno, jestliže byl obžaloby zproštěn nebo jestliže byla věc postoupena jinému orgánu.

Podle skutkového vylíčení žaloby se žalobkyně domáhá náhrady škody způsobené jí „pobytem jednatel a dalšího společníka ve vazbě“. Také v odvolání žalobkyně zdůraznila, že tvrzená škoda vznikla v důsledku nezákonného pobytu jejího jediného jednatele, dalšího společníka a dalších spoluobviněných osob ve vazbě. Žalobkyně tvrdí, že právě pobytem jednatele, resp. společníků ve vazbě byla její činnost zcela paralyzována a zbavena účinného lidského potenciálu. Dále žalobkyně v žalobě argumentuje zachováním lhůty k uplatnění nároku a poukazuje ustanovení § 33 OdpŠk a v tomto směru na rozsudek ze dne 27. 2. 2009, jímž byl jednatel žalobkyně zproštěn obžaloby.

Žalobkyně v žalobě uplatnila celkem 4 samostatné nároky na náhradu škody, když tvrzenou škodou je: 1/ výdaje vzniklé neuhrazením telekomunikačních služeb 23.245,- Kč v důsledku pobytu jednatele ve vazbě, 2/ snížení ceny zboží zabaveného v trestním řízení v důsledku jeho pětiletého uskladnění ve výši 61.887.364,- Kč (po částečném zpětvzetí 59.104.681,37 Kč), 3/ odcizení vybavení kanceláře a zcizení osobních věcí v důsledku vazby jednatele ve výši 684.000,- Kč a 4/ náhrada za zmařenou smlouvu o finančním leasingu vozidla v důsledku pobytu jednatele ve vazbě (kdy nemohl uhradit zbývající 2 leasingové splátky).

Podle skutkového vylíčení žaloby je třeba nárok žalobkyně právně posoudit (jak také sama žalobkyně v žalobě poukazem na ustanovení § 33 OdpŠk činí) jako nárok na náhradu škody způsobené rozhodnutím o vazbě, resp. způsobené nezákonným rozhodnutím. Ustanovení § 9 odst. 1 OdpŠk pak jako osobu oprávněnou na náhradu škody z důvodu rozhodnutí vazbě určuje toho, na němž byla vazba vykonána. Cítované ustanovení určuje osobu oprávněnou zcela

jednoznačně a nepochybně jako osobu, která byla vazebně stíhána, což přichází v úvahu pouze u osoby fyzické. Toto ustanovení nepřipouští žádný jiný výklad osoby oprávněné. Rozhodně nelze za osobu, které vznikla tvrzená škoda v důsledku vazby, považovat obchodní společnost, jejíž jednatel (byť třeba jediný) a společník (byť třeba jediný) byl vazebně stíhán. Lze uzavřít, že je-li jako důvod (příčina škody) uplatněno vazební stíhání konkrétní fyzické osoby, pak je třeba nárok posoudit podle ustanovení § 9 OdpŠk, podle něhož tento nárok náleží pouze a výlučně této konkrétní fyzické osobě.

Byť žalobkyně v řízení netvrdila, že jí škoda vznikla vlastním nezákonným trestním řízením vedeným proti jejímu jednatele a společníkům, přichází v úvahu posoudit nárok žalobkyně i z uvedeného důvodu. Odpovědnost za „nezákonné trestní řízení“ lze posuzovat jako nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím o sdělení obvinění, tj. v tomto případě o sdělení obvinění jednatele, případně společníku žalobkyně. Takový nárok upravuje ustanovení § 5 písm. a/, § 7 a § 8 OdpŠk. V soudní praxi se již ustálil názor, že zastavení trestního stíhání nebo zproštění obžaloby (jako tomu bylo v tomto případě) má stejné důsledky jako zrušení nezákonného rozhodnutí podle ustanovení § 8 odst. 1 OdpŠk. Aktivně legitimován k takovému nároku je „účastník řízení“, ve kterém bylo nezákonné rozhodnutí vydáno. V tomto případě není pochyb o tom, že sdělení obvinění (nezákonné rozhodnutí) stejně jako zproštění obžaloby (rozhodnutí zrušující nezákonné rozhodnutí) se týkalo fyzických osob, a to jednatele, případně společníka žalobkyně, kdy právě tyto fyzické osoby byly účastníkem trestního řízení. Za účastníka trestního řízení nelze považovat žalobkyni jako osobu právnickou, neboť ta trestně stíhána nebyla. Nelze ji za takovou osobu považovat ani s přihlédnutím k faktu, že trestně stíhána fyzická osoba je jediným jednatelem, popř. společníkem obchodní společnosti. Je pravidlem, nikoliv výjimkou, že trestně stíhána fyzická osoba žije v určitém organizovaném společenství, má mnoho vazeb na jiné subjekty, ať už rodinné, pracovní, obchodní, společenské apod. povahy. Fyzická osoba tak může být členem, funkcionářem, statutárním zástupcem různých právnických osob, přičemž vliv této fyzické osoby může být v rámci této právnické osoby naprosto mimořádný, jedinečný či nezastupitelný. Je nepochybné, že v takovém případě trestní stíhání fyzické osoby má zásadní vliv či dopad do fungování osoby právnické. To však nemůže nic změnit na tom, že poškozenou osobou podle OdpŠk z důvodu nezákonného rozhodnutí o sdělení obvinění je osoba, která byla trestně stíhána, tj. v tomto případě jednatel, resp. společník žalobkyně. Obdobnou problematikou se zabýval již Nejvyšší soud ve svém rozhodnutí sp. zn. 25 Cdo 1956/2004, na který soud I. stupně správně poukázal v odůvodnění svého rozsudku. V citovaném rozhodnutí Nejvyšší soud vyslovil názor, že „vymezení osoby oprávněné požadovat vůči státu náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím, a tedy i trestním stíháním, které neskončilo pravomocným odsouzením, je obsaženo v ustanovení § 2 zákona č. 58/1969 Sb., podle něž právo na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím mají ti, kdo jsou účastníky řízení a byli poškozeni nezákonným rozhodnutím vydaným v tomto řízení. I když trestní řád pojmu účastník řízení neuzivá (v hlavě druhé hovoří o osobách na řízení zúčastněných), je s ohledem na definici pojmu strana v ustanovení § 12 odst. 6 tr. řádu zřejmé, že účastníkem řízení ve smyslu ustanovení § 2 zákona č. 58/1969 Sb. bude především osoba, proti níž se vede trestní řízení (obviněný, obžalovaný, odsouzený). Protože takovou osobou byl jednatel žalující obchodní společnosti Ing. J. N., nikoliv samotná společnost, je nepochybné, že otázku nedostatku aktivní legitimace žalobkyně vyřešil odvolací soud v souladu s dikcí zákona“. Byť tento závěr Nejvyšší soud vyslovil při aplikaci zákona č. 58/1969 Sb., je zřejmé, že názor je použitelný i na výklad obdobného ustanovení § 7 odst. 1 OdpŠk. Tento výklad nepovažuje odvolací soud za přepjatě formalistický až restriktivní, jak nepřipadně žalobkyně argumentuje. Odvolací soud nemá za přílehlavý ani odkaz žalobkyně na nález Ústavního soudu I. ÚS 170/11.

K požadavku žalobkyně na zaplacení náhrady škody, která vznikla „pětiletým uskladněním zboží“, které bylo v průběhu trestního řízení „zabaveno“, pak je třeba dodat, že kromě shora

uvedeného nedostatku aktivní věcné legitimace žalobkyně není dána ani příčinná souvislost mezi nezákonným rozhodnutím o vazbě, popř. o sdělení obvinění směřujícím proti jednatele, resp. společníkům žalobkyně a tvrzenou škodou vzniklou v důsledku „pětiletého uskladnění zboží“. Žalobkyně přitom jako důvod této škody netvrdila nic jiného než obecné tvrzení o vazebním stíhání, resp. trestním stíhání jejího jednatele, resp. společníka. Jestliže v trestním řízení bylo zajištěno zboží podle ustanovení § 78 tr. ř., které bylo následně jednatele žalobkyně (tedy jako tomu, kdo jej vydal) vráceno podle ustanovení § 80 tr. ř., nelze bez dalšího dovodit, že je dána odpovědnost státu podle OdpŠk za ztrátu hodnoty zboží v důsledku plynutí času. Samotné zproštění obžaloby v uvedeném trestním řízení nemůže vést k závěru, že všechny jednotlivé procesní úkony v trestním řízení provedené (tedy i zajištění zboží a jeho vrácení jednatele) bylo nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávným úředním postupem (což ani žalobkyní nebylo tvrzeno).

Odvolací soud ze shora uvedeného důvodu považuje za správný závěr soudu I. stupně o nedostatku aktivní věcné legitimace žalobkyně. S nedostatkem aktivní věcné legitimace pak souvisí i správný právní závěr soudu I. stupně, že mezi tvrzenou škodou vzniklou žalobkyní a trestním stíháním jejího jednatele (společníka) není příčinná souvislost. Na tomto závěru nemohou nic změnit listinné důkazy předložené žalobkyní (týkající se vlastní škody, resp. trestního řízení) ani žalobkyní navržené svědci, kteří měli podle žalobkyně prokázat žalobní tvrzení. Ze samotných žalobních tvrzení lze totiž učinit závěr o nedostatku věcné aktivní legitimace žalobkyně, resp. neexistenci příčinné souvislosti mezi nezákonným rozhodnutím a tvrzenou škodou.

Odvolací soud proto napadený rozsudek jako věcně správný potvrdil (§ 219 o. s. ř.).

Podle ustanovení § 224 odst. 1 a 142 odst. 1 bylo rozhodnuto o nákladech odvolacího řízení, když úspěšné žalované takové náklady nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e n í** dovolání přípustné, ledaže na základě dovolání podaného do dvou měsíců ode dne doručení k Nejvyššímu soudu České republiky u soudu, který rozhodoval v prvním stupni, dospěje odvolací soud k závěru, že napadené rozhodnutí má ve věci samé po právní stránce zásadní význam.

V Praze dne 15. května 2012

JUDr. Radka Šimková, v. r.
předsdkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Alena Ciprová